

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich
RPO-675984-III/11/ZS/LN

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Warszawa, 6 lipiec 2011 r.

Pan
Bogdan Klich
Minister Obrony Narodowej

Kampania Bezpieczeństwa

Na tle jednej ze skarg, dotyczącej wysokości świadczenia rekompensującego przysługującego żołnierzowi rezerwy, który utrzymując się wyłącznie z działalności rolniczej odbył ćwiczenia wojskowe, Rzecznik Praw Obywatelskich powziął wątpliwości dotyczące zgodności z Konstytucją regulacji prawnej w sprawie zasad ustalania świadczenia pieniężnego takim osobom.

Kwestie świadczenia rekompensującego przysługującego żołnierzowi rezerwy reguluje przepis art. 119a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 13, poz. 155 ze zm.), w świetle którego żołnierzowi rezerwy, który odbył ćwiczenia wojskowe, z wyjątkiem ćwiczeń trwających do dwudziestu czterech godzin odbywanych w czasie lub dniu wolnym od pracy, przysługuje świadczenie pieniężne rekompensujące utracone wynagrodzenie ze stosunku pracy lub stosunku służbowego albo dochód z prowadzonej działalności gospodarczej, które mogłyby uzyskać w okresie odbywania ćwiczeń wojskowych. Natomiast w art. 119a ust. 8 tej ustawy zawarte zostało upoważnienie dla Rady Ministrów do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowego sposobu ustalania i wypłacania świadczenia pieniężnego, zwrotu wydatków z tego tytułu organom samorządu terytorialnego oraz trybu postępowania i właściwości organów w tych sprawach. W wykonaniu tego upoważnienia Rada Ministrów wydała rozporządzenie z dnia 1 lutego 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania i wypłacania świadczenia pieniężnego żołnierzom rezerwy odbywającym ćwiczenia wojskowe (Dz. U. Nr 13, poz. 155). Zgodnie z upoważnieniem ustawowym przepisy rozporządzenia określają szczegółowy sposób ustalania i wypłacania żołnierzowi rezerwy świadczenia pieniężnego rekompensującego utracone wynagrodzenie ze stosunku pracy lub stosunku służbowego albo dochód z prowadzonej działalności gospodarczej, które mogłyby uzyskać w okresie odbywania ćwiczeń wojskowych, oraz zwrotu wydatków poniesionych z tego tytułu organom samorządu terytorialnego (por. § 1 pkt 1 rozporządzenia).

Tymczasem w § 8 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia uregulowano wysokość świadczenia wypłacanego żołnierzowi rezerwy, który utrzymuje się wyłącznie z działalności rolnej. W tym przypadku podstawę obliczenia wysokości świadczenia rekompensującego stanowi kwota najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w okresie odbywania ćwiczeń, podzielona następnie przez 30 i potem pomnożona przez liczbę dni odbytych ćwiczeń wojskowych. Nie kwestionując potrzeby uregulowania wysokości świadczenia rekompensującego, przysługującego żołnierzowi rezerwy, który utrzymuje się wyłącznie z działalności rolnej, należy stwierdzić, że problematyka ta winna być uregulowana w przepisach ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

Trybunał Konstytucyjny w swym orzecznictwie wielokrotnie przypominał znaczenie art. 92 Konstytucji. Rozporządzenie jako akt wykonawczy może dotyczyć tylko zagadnień unormowanych w danej ustawie i może uzupełniać regulacje ustawowe o unormowania tych spraw, które nie mają istotnego znaczenia z punktu widzenia założeń ustawy. Nie jest natomiast dopuszczalne, aby rozporządzenie normowało samodzielnie zagadnienia, które w ogóle nie zostały uregulowane w danej ustawie (postanowienie z 30 sierpnia 1988 r., Uw 6/88 i wyroki z: 29 czerwca 2004 r., U 1/03, 26 lipca 2004 r., U 16/02 i 31 marca 2009 r., K 28/08, 16 listopada 2009 r., U 1/09).

Działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w kwestii podjęcia niezbędnych prac legislacyjnych.

Z przeżaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich